

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Dinu Manole,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 Coop, în procedura falimentului, împotriva lui Dinu Manole, Serghei Podolschii, Iurie Moscalenco și Ludmila Moscalenco cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-249/24
NR. PIGD 2-23126499-01-2r-04062024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. Instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului în lipsa unei cereri

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. S. Dimitriu
Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Budăi, I. Dutca, M. Anton

25 septembrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Dinu Manole,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 01 septembrie 2023, APLP nr. 51/336 Coop, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dinu Manole, Serghei Podolschii, Iurie Moscalenco și Ludmila Moscalenco cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-8).

2. Prin hotărârea din 19 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral acțiunea. S-a încasat din contul lui Dinu Manole, Serghei Podolschii, Iurie Moscalenco și Ludmila Moscalenco, în mod solidar în beneficiul APLP nr. 51/336 Coop, suma de 39 369,82 de lei pentru consumul de energie termică, suma de 5 897,48 de lei pentru serviciile de apă și canalizare, suma de 4 579,37 de lei pentru serviciile de deservire a blocului, suma de 865,75 de lei pentru serviciile cu privire la deșeurile menajere, suma de 585,04 de lei pentru chirie și suma de 253,58 de lei pentru serviciile cu privire la volumul de apă nedistribuit, iar în total suma de 51 551,04 de lei, acumulate în perioada 01 martie 2016 – 31 mai 2023, la locul de consum din mun. Chișinău, s. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1/2, ap. 26, precum și cheltuielile de citare publică a pârâtului în sumă de 285,00 de lei, iar în total suma de 51 836,04 de lei. S-a încasat din contul lui Dinu Manole, Serghei Podolschii, Iurie Moscalenco și Ludmila Moscalenco, în mod solidar, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 1 546,53 de lei. (f. d. 75).

3. La 21 martie 2024, Dinu Manole a declarat apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea integrală a acțiunii depuse de APLP nr. 51/336 Coop, în procedura falimentului (f. d. 85).

4. Prin încheierea din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel declarată de Dinu Manole ca fiind depusă în afara termenului legal și s-a remis apelantului Dinu Manole cererea de apel cu toate documentele anexate (f. d. 90-92).

5. La 08 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, Dinu Manole a depus recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 97-98, 102).

6. În motivarea recursului, a invocat că cauza a fost examinată în lipsa sa, nefiind citat. Despre emiterea hotărârii din 19 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a aflat la 11 martie 2024, de pe site-ul instanțelor de judecată. A precizat că apelul a fost depus în termen, ultima zi, de declarare a apelului, iar a 30-a zi este 21 martie 2024.

7. La 04 iunie 2024, în adresa părților a fost expediat copia recursului declarat de Dinu Manole (f. d. 104).

8. La 01 august 2024, lichidatorul APLP nr. 51/336 Coop, în procedura falimentului, Igor Bulgaru, reprezentat de avocata Iraida Dobrostomat a depus referință la recursul declarat de Dinu Manole solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și menținerea încheierii din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 113-116).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

11. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

14. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

15. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

16. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

17. Art. 276³ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

18. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

19. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

20. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 24 aprilie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire (f. d. 93), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc.

22. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 08 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, în termenul legal.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

24. Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

25. În această cauză civilă, conform prevederilor art. 276³ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, enunțate la pct. 17 al prezentei încheieri, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

26. Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa pârâtului Dinu Manole în mun. Chișinău, or. Sîngera, s. Dobrogea, str. Ion Creangă 1/2, ap. 26, indicată de reclamant în cererea de chemare în judecată, fiind recepționate la 03 noiembrie 2023, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție DS8010810598AS (f. d. 62-63).

27. Dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 19 februarie 2024, cauza fiind examinată în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă (f. d. 75).

28. Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 19 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 21 februarie 2024.

29. După examinarea fondului cauzei, la 19 februarie 2024, instanța de judecată a expediat în adresa părților copia dispozitivului hotărârii (f. d. 76), însă corespondența a fost remisă în adresa instanței cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f. d. 79).

30. Cererea de apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Dinu Manole, la data de 21 martie 2024, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 14 al prezentei încheieri.

31. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 aprilie 2024, corect a restituit apelul declarat de Dinu Manole împotriva hotărârii

din 19 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului (f. d. 90-92).

32. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 19 februarie 2024, în temeiul art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 20 februarie 2024, ultima zi a termenului fiind data de 20 martie 2024 (zi de miercuri).

33. În context, instanța de apel justificat a reținut că Dinu Manole, a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, enunțate pct. 19, 20 al prezentei încheieri.

34. La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, apelantul/recurentul n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Dinu Manole, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

36. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Dinu Manole, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 15 al prezentei încheieri.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să

rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

39. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

40. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Dinu Manole, împotriva încheierii din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

41. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Dinu Manole.

Menține încheierea din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/336 Coop, în procedura falimentului, împotriva lui Dinu Manole, Serghei Podolschii, Iurie Moscalenco și Ludmila Moscalenco cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni